

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Formularium Episcopale

Barbosa, Agostinho

Coloniae Agrippinae, 1680

Pii. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10456

tiæ indulta Confessionalia, Mare magnum, & aliaæ gratiæ, in his omnibus & singulis, in quibus illa statutis, & decretis Concilii hujusmodi contrariantur, ipso jure revocata, cassata, & annullata, ac ad ipsius Concilii terminos, atque limites reducta sint, & esse cenciantur; nec quidquam adversus ipsa decreta, & statuta, quominus ubique & apud omnes obseruentur, in aliquo suffragari posse, sed ea perinde haberi, & reputari debere, ac si nunquam emanassen, auctoritate Apostolica, tenore præsentium declaramus, ac etiam statuimus & ordinamus. Dernentes nihilominus, omnia & singula, quæ vigore privilegiorum, exemptionum, immunitatum, & dispensationum, facultatum, conservatoriarum, indultorum, Confessionalium, & aliarum, quarumcunque gratiarum hujusmodi post id tempus, quo Concilium obligare cœpit, facta & gesta quomodolibet fuerunt, & in posterum sient, in his, in quibus dicti Concilii decretis adversantur, nulla, invalida & irrita esse, & censeri, ac nemini, etiam quantumlibet, ut præfertur qualifica- to, tam in foro (quod ajuat) fori, quam conscientia, suffragari posse, & debere. Et ita per quoscunque locum, ordinarios, aliosque judices, & commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis &c. non obstantibus præmissis &c. nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominice M. D. LXV. tertio decimo Kalend Martii,

Pontificatus nostri anno sexto.
P. Episcopus Narnien.

Cæs. Glorierius

H. Cumyns.

Pius V. edidit constitutionem, qua habetur in Bullario num. 38. incipit. Etsi Mendicantium Ordines xvii. Kal. Septemb. MD. LXVII. Pontificatus secundo; in qua iterum confirmavit eadem privilegia Ordinibus Mendicantium, & alia de novo concessit: extendendo ea ad alios Ordines Regularium, ac declaravit Concilium Tridentinum ubi de iis loquitur. Quæ constitutio postea revocata fuit à Gregorio XIII. & reducta ad terminos iuri communis, & Concilij Tridentini. Eam habes infra: incipit, intanta:

Super clausura, & reformatio-
naliūm cujuscunq; Ordinis.

VII.

Part. 3. alleg. 102.

PIUS Episcopus, servus servorum
Dei, ad perpetuam rei me-
moriam.

*C*irca pastoralis officii nobis, meritis licet imparibus, desuper commissi curam (quantum nobis ex alto permititur) invigilantes, assidue ad ea, per quæ singulis erroribus & ex-
cessi-

cessibus obviatur, ac personis quibuslibet, præsertim fœminei sexus virginitatem suam Altissimo voventibus, sub Religionis jugo Christo Salvatori in castitatis holocausto famulati affectantibus, à semita justitiae, & honestatis declinantibus, ne quidquam in eis reperiatur incongruum, quod in Regulari ponat honestatis gloria maculam, & divinam meritò possit offendere Majestatem, opportunè succurratur, libenter intendimus, ac in his nostræ vigilantiæ partes propensiùs impartimur, prout id in Domino salubriter expedire conspicimus. Hac igitur perpetuò valitura constitutione, inhærentes etiā constitutioni fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, quæ incipit, periculoſo, & decretis Concilii Tridentini super clausura Monialium editis, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, atque perpetuò decernimus, universas & singulas Moniales præsentes, atque futuras, cuiuscunque Religionis, Ordinis, vel Militiarum, etiam Hierosolymit. sint, quæ vel jam receptæ sunt, vel in posterum in quibusvis Monasteriis, sive domibus recipientur, & tacitè, vel expressè Religionem professæ, etiamsi Conversæ, aut quoconque alio nomine appellantur, etiamsi ex institutis, vel fundationibus, earum Regulæ ad clausuram non teneantur, nec unquam in earum Monasteriis, seu domibus, etiam ab immemorabili tempore easervata fuerit, sub perpetua in suis Monasteriis, seu domibus de cætero debere permanere clausura, juxta for-

mam dictæ constitutionis fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, quæ incipit, Periculoſo, in Sacro Concilio Tridentino approbatæ & innovatæ, quam nos auctoritate præfata etiam approbamus & innovamus in omnibus, & per omnia ac illam districtè observari mandamus. Quod si aliquæ Moniales fortitan reperiantur, quæ consuetudine etiam immemorabili, aut instituto, vel fundatione Regula sua fretæ, animo obstinato huic clausuræ resistant, quoquomodo relinquentur, Ordinarii una cum superioribus earum, omnibus juris & facti remedii compellant easdem tanquam rebelles, & incutigiles ad præcisè subeundam dictam clausuram, & perpetuo observandam. Mulieres quoque, quæ Tertiariæ, seu de pœnitentia dicantur, cujuscunque fuerint Ordinis, in Congregatione viventes, si & ipsæ professæ fuerint, ita ut solemne votum emiserint, ad clausuram præcise, ut præmittitur, & ipsæ teneantur. Quod si votum solemne non emiserint, Ordinarii una cum superioribus earum hortentur, & iis persuadere studeant, ut illud emitant, & post emissiōnem, & professionem eidem clausuræ fessibjiciant, quod si recusaverint, & aliquæ ex eis inventæ fuerint scandalosè viverè, severissimè puniantur. Cæteris autem omnibus sic absque emissione professionis & clausura, vivere omnino volentibus interdicimus, & perpetuo prohibemus, ne in futurum ullam aliam prorsus in suum Ordin-

Ordinem, Religionem, Congregationem recipiant. Quod si contra hujusmodi hanc nostram prohibitionem, & decretum aliquas receperint, eas ad sic vivendum omnino inhabiles reddimus, ac illarum quilibet professiones, & receptiones irritas decernimus, & nullas, prout etiam praesenti decreto irritas facimus, & annullamus. Porro ne Moniales, vel Tertiariæ praedictæ propter hanc clausuram detrimentum aut incommodum aliquot in earum necessitatibus, maximè in pertinentibus ad illarum victimæ, patientur, sed ut eis opportunè consulatur, auctoritate Apostolica praefata statuimus, decernimus, præcipimus atque mandamus ordinariis, & superioribus earum ut curent colligi fidelium eleemosynas per Conversas, quæ non sint professæ, vel si professæ fuerunt, sint tamen ætatis annorum quadraginta, & in domibus contiguis extra tamen monasterium degant, & non ingrediantur clausuram aliarum Monialium, nisi in casibus ex earum constitutionibus permisis, & de earum domibus exite non possint pro hujusmodi eleemosynis colligendis, nisi delicta Ordinarii, vel earum superiorum. Et de cætero nullæ aliæ conversæ professæ recipi amplius, etiam de consensu suorum superiorum, vel Prelatorum possint. Quod si adversus hanc nostram prohibitionem receptæ fuerint, illarum receptio nulla, irrita & inanis sit, prout ex nunc nullam, ac irritam facimus, & an-

nullamus. Quod si praedito modo necessitatibus Monialium, & mulierum Tertiariarum praedictarum succurrif sufficienter non poterit, mandamus ipsis Ordinariis, & Superioribus earum, ut ipsi provideant de aliis personis piis, & Deo devotis, quæ fidelium eleemosynas colligant, vel alias eo meliori & commodiori modo, quo fieri poterit, etiam ex opere manuum ipsarum Monialium, & mulierum praedictarum, arbitrio Ordinariorum, & superiorum earumdem, & prout eis congruentius expedire videbitur, provideatur & succurratur. Et ne propter Monialium numerum excellivum clausuræ observatio violetur, inhærentes etiam similiter dispositio- ni dictæ constitutionis Bonifacii, & Concili Tridentini decreto, Monialibus praedictis, & illarum superioribus, & Ordinariis districte inhibendo præcipimus & mandamus, ne pluries in earum monasteriis recipiant, & admittant, sive recipi, & admitti permittant, quam ex propriis redditibus ipsorum monasteriorum, vel consuetis elemosynis commodè sustentari possint. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ, sub obtestatione divini judicij, & interminatione maledictionis æternæ universis venerabilibus fratribus Patriarchis, Primitibus Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in civitatibus & diocesibus propriis præsentes nostras litteras publicari faciant, ac in Monasteriis

Monia-

Monialium sibi ordinario jure subiectis, in iis verò quæ ad Romanam mediatè vel immediatè spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ auctoritate, una cum superioribus earundem Monasteriorum clausuram, ut præmittitur, quamprimum poterunt reservari procurent: contradictores atque rebelles per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis. Ac ut hoc tam salutare decretum facilius obseretur, omnes Principes sæculares, & alios Dominos, & Magistratus sæculares, & alios Dominos, & Magistratus temporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordiae Domini nostri JESU CHRISTI eisdem in remissionem peccatorum injungentes quod in præmissis omnibus eisdem Patriarchis, Primitibus, Archiepiscopis, & Episcopis, & aliis Monialium Superioribus assistant; ac suum favorem & auxilium præstent, ac impedientes poenis etiam temporalibus afficiant. Præmissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis & consuetudinibus etiam immemorabilibus, etiam per Sedem Apostolicam approbatis, & confirmatis, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, etiam in fundatione, & institutione eisdem monasteriis, vel dominibus, & Monialibus, sub quibusunque verborum formis, & clausulis irritantibus, & aliis decretis quibuslibet concessis, confirmatis, & etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis (qui-

bus omnibus, etiam pro sufficienti illorum derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum inferenter pro sufficienter expressis habentes, quoad effectum validitatis nostræ constitutionis tantum derogamus) contrariis quibusunque non obstantibus: aut si aliquibus communiter, vel divisi ab eadem sit sede Indultum, quod interdicti, aut suspendi non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Per hoc autem in monasteriis exemptis Ordinarii locorum quoad alia nullam sibi credant jurisdictionem, vel potestatem aliquatenus eis attributam, Volumus autem quod præsentes &c. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ approbationis, innovationis, statuti, decreti, mandati, interdicti, prohibitionis, annulationis, præcepti, inhibitionis, requisitionis, obsecrationis, injunctionis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M. D. LXVI. quarto Kal. Junii. Pontificatus nostri anno primo.

Cæl. Glorierius.

H. Cumyn.

De claustra vid. Bul. 21. 30. 12.
Decla-

Declaratio Regulae à Pio V. editæ super expressione, gradus propinquioris in dispensationibus Matrimonialibus in diversis gradibus.

VIII.

Part. 3. allegat. 35.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster D. Pius divina providentia Papa V. attendens per quandam constitutionem dum per fel. rec. Pium Papam IV. Sanctitatis suæ prædecessorem editam, qua cavitur, quod in dispensationibus Matrimonialibus, pro diversis consanguinitatis, seu affinitatis ex eodem stipite provenientibus gradibus conjunctis, non remotioris solum, prout olim fieri solet, sed etiam propinquioris graduum, expressa mentio fieri debeat, alioquin dispensationes, ac desuper confessæ litteræ nullius sint roboris, vel momenti, prout in dicta constitutione plenius continetur, à dispositione juris communis, & laudabili ac antiquo Rom. Curiæ stylo nimirum recedi, ac favorem matrimonii debitum restringi; volensque propterea juri & stylo prædictis, nec non pia mem. Gregor. XI. & Clementis VI. Romanorum Pontif. etiam sanctitatis suæ prædecessorum, vestigiis inhærendo, Sacramento & libertati matrimonii, quantum cum Deo potest, favere, statuit & ordinavit, ut de cetero in quibusunque dispensationibus, quas pro matrimonii contra-

etis aut contrahendis inter viros & mulieres, in vicem diversis prohibitis consanguinitatis, seu affinitatis, aut mixtis ex communi, seu ab eodem stipite surgentibus, quicunque illi sint, dummodo primum quoque modo non attigant, cum in eo sanctitas sua nunquam dispensare intendat, gradibus conjunctos, ab eadem sanctitate sua, & pro tempore Romano Pontifice, aut Sede Apostolica impetrari, vel alias concedi contigerit, ac litteris commissionibusque desuper etiam locorum Ordinariis faciendis, gradus, gradus remotior attendatur, trahatque secum propinquorem, ac ob id sufficiat remotiorem tantum gradum exprimere, obtentis tamen postea super propinquiore litteris declaratoriis, juxta Gregorii & Clementis prædec. hujusmodi constitutio-nes, quas quoad hoc innovavit, & inviolabiliter observari mandavit, dispensationesque, seu dispensandi commissiones, ac desuper confessas litteras, & processus habitos per easdem, dispensatis, seu his, cum quibus dispensari mandatur, propter proximioris gradus hujusmodi non expressio-nem de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis defectu notari non posse, sed in omnibus & per omnia suffragari; perinde ac si in litteris, seu commissionibus hujusmodi de proximiore, seu utroque gradu specia-lis & expressa mentio facta fuisset. Sicque per quoscunque judices & com-missarios, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari & de-

Inire debere , ac quidquid secus super his à quocunque quavis auctoritate , scienter vel ignoranter attentari contigerit; irritum & inane decrevit; constitutioni Pii prædecessoris hujusmodi cæterisque contrariis non obstantibus quibuscumque

*Placet, publicetur, & deteri-
batur. M*

*Lecta & publicata fuit suprascrip-
ta Regula Rome in Cancellaria Apo-
stolica, anno Incarnationis Dominica
millesimo quingentesimo sexagesimo
sesto, die vero Martis vigesima men-
sis Augusti, Pontificatus prefati S.D.N.
Pij Papæ quinti anno primo.*

Declaratio super decretis Concilii Tridentini , de cognatione spirituali , & affinitate ex fornicatione , ac matrimonii desuper contra-
Etis, & contrahendis.

IX.

Part. 2. allegat. 35.

Sanctissimus in Christo Pater , & Dominus noster, Dominus Pius di-
vina providentia Papa V. ad cuius no-
tiam pervenit, quod cum in Decretis Sacri Concilii Tridentini certæ tan-
tum personæ enumerentur, inter quas dumtaxat cognatio spiritualis dein-
ceps contrahatur, ab aliquibus revo-

catur in dubium , an qui ultra perso-
nas in dictis decretis enumeratas,
quoquo modo cognatione spirituali
ante confirmationem dicti Concilii
conjuncti erant , absque dispensatione
Apostolica Matrimonium post di-
ctam confirmationem contrahere po-
tuerint , ac hodie & de cætero con-
trahere possint , cùm ante prædi-
ctam confirmationem id facere de ju-
re minimè liceret. Et insuper cùm
in eisdem decretis statuatur , affinita-
tem, quæ ex fornicatione contrahitur,
in illis solummodo attendi debere
qui primo vel secundo affinitatis gra-
du conjunguntur ; ab aliquibus pari-
ter dubitetur , an matrimonia inter
personas, quæ ante confirmationem
dicti Concilii, tertio, vel ulteriori hu-
jusmodi affinitatis gradu conjunctæ
erant, post confirmationem eisdem
Concilii absque dispensatione Apo-
stolica contracta , & quæ deinceps
contrahi contigerit, dirimi debeant:
Sanctitas sua ad tollendum omne du-
biū, eos qui ante confirmationem
prædicti Concilii cognationem spiri-
tualem contraxerunt, dummodo non
sint ex personis in dictis decretis enu-
meratis, & inter quas tantum Concili-
um voluit deinceps contrahi hanc co-
gnationem spiritualem , matrimonii
vinculo inter se absque dispensatione
aliquilibet , & licet copulari posse;
ac matrimonia etiam post confirma-
tionem hujusmodi , absque dispensa-
tione Sedis Apostolicæ inter eas jam
contracta valere, plenamque roboris
firmitatem obtinere. Et similiter ma-

xiime

etimonia post confirmationem Concilii absque dispensatione Apostolica secuta, & quæ de cætero sequentur inter personas, quæ ante dictam confirmationem, affinitatem (infra tamen secundum gradum ex fornicatione provenientem) contraxerant, propter hujusmodi affinitatem dirimi nō debere, sed valida & efficacia existere declaravit; siveque per quoscunque judices & Commissarios etiam S. R. E. Cardinals, sublata eis quavis aliter judicandi & interpretandi facultate, judicari & definiti debere, ac quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter attentari contigerit, irritum & inane decrevit.

Placet, publicetur. Et describatur M.

*Lecta & publicata fuit suprascrip-
ta Regula Romæ in Cancellaria Apo-
stolica, anno Incarnationis Dominicae
millesimo quingentesimo sexagesimo
sesto, die vero Marii vigesima mensis
Augusti. Pontificatus prefati sanctiss.
D.N.D.P. pape. Quinti anno primo.*

A Lomellinus Custos.

Super declaratione decreti Concilii Tridentini, de Cognitione spiri-
tuali, & ejus impedimentis.

X.

Part. 2. alleg. 35.

PIUS Episcopus, servus servorum
Dei, ad perpetuam rei me-
moriam.

Cum illius vicem, licet minimè suf-
fragantibus meritis, geramus, in
terrâ, de cuius vultu prodit judicium,

& vident oculi æquitatem, officii no-
stri debitam prosequimur actionem, si
obscuros Sacrorum sensus ita aperire
studemus, ut piis Christi fidelium men-
tibus nulla dubitandi occasio relin-
quatur. Sanè licet ex eo, quod in Con-
cilio Tridentino decretum fuerit, co-
gnationem spiritualem inter eos tan-
tum contrahî, qui suscipiunt baptizatum
de baptismo ac baptizatum ip-
sum, & illius patrem & matrem, nec-
non baptizantem & baptizatum, bap-
tizatique patrem & matrem, & in reli-
quis personis, quæ per antiquos Cano-
nes occasione cognitionis hujusmodi
contrahere prohibebantur, omne im-
pedimentum sublatum esse videtur.
adhuc tamen ab aliquibus dubitari ac-
cepimus, an saltem impedimentum
cognitionis spiritualis hujusmodi inter
maritum, vel uxorem suscipientis, &
baptizatum, necnon inter maritum vel
uxorem suscipientis, & patrem ac ma-
trem baptizati vigeat, propterea quod
prohibitum de uno conjuge, de altero
etiam prohibitum esse videatur. Nos
piarum mentium quieti, & matrimo-
niorum favori (quantum nobis ex al-
to permittitur) consulere volentes, à
præcisiss verbis Concilii minime disce-
ndendum in præmissis esse censuimus. Et
propterea nullum amplius impedi-
mentum ratione cognitionis hujusmo-
di subesse deseruimus & declaramus,
quominus inter dictos maritum, vel ux-
orem suscipientis, & baptizatum, bap-
tizatique patrem & matrem, quascunq;
alias personas tam ex parte suscipien-
tis, quam baptizantis & baptizati in-

X 2

diete

dicto Concilio nominatum non expressas, matrimonium liberè & licitè contrahi possit. Et ita ab omnibus judicari debere mandamus atque statuimus; decernentes irritum & inane, si quid secus à quoquam quacunque dignitate, auctoritate & potestate prædicto contigerit judicari. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis aliisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod præsentes literæ &c. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temeratio contraire. Si quis autem hoc attentare præfamerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M. D. LXVI. quarto Kal. Decembris, Pontificatus nostri anno secundo

Cæs. Glorierius

H. Cumyn.

Declaratur Concilii Tridentini decretum super impedimento affinitatis ex fornicatione provenientis.

X I.

Part. 2. alleg. 35.

PIUS Episcopus, servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum Pontificem spectat, Canonicas sanctiones, qua expressorem sensum postulare videntur, re diligenter perspecta ita declarare, & alias providere, ut omnis dubietas de piis Christi fidelium intentibus evellatur. Sanè postquam ex eo, quod Tridentina Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proveniens, per quod non solum matrimonium contrahi prohibetur, sed etiam postea factum dirimitur ad eos tantum restrainit, qui primo & secundo gradu conjunguntur; in ulterioribus vero gradibus statuit, matrimonium postea factum non dirimi; à pluribus Christi fidelibus, ut accepimus, dubitatum est, an licet in ulterioribus gradibus hujusmodi matrimonium contractum non dirimatur adhuc tamen juxta antiquos Canones contrahi prohibeatur. Et propterea nos omnem ambiguitatem tollere, & animarum tranquillitati, ac matrimonii libertati, quantum cum Deo possumus, consulere volentes, declaramus, & Apostolica auctoritate decernimus, nullum hodie impedimentum remanere, quo minus in ulterioribus gradibus hujusmodi libere & licite matrimonium contrahi possit. Et ita ab omnibus judicari debere mandamus, atque statuimus, decernentes irritum & inane, si quid secus à quoquam quacunque dignitate, auctoritate, & potestate prædicto contigerit judicari. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis aliisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod præsentes litteræ

Litteræ in Cancellaria nostra Apostoli-
ca, & in acie Campi Floræ de more pu-
blicentur, & inter constitutiones per-
petuo valituras describantur. Et quia
difficile foret, eas ad singula quæque
loca deferri, quod autem transumptis
etiam impressis, manu alicujus Notarii
subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati
munitis, eadem prouersus fides adhibe-
tur, quæ præsentibus adhiberetur, si
forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli er-
go omnino hominum liceat, hanc pa-
ginam nostræ declarationis, decreti,
mandati, statuti, & voluntatis infrin-
gere, vel ei ausu temerario contraire.
Si quis autem hoc attentare præsum-
perit, indignationem omnipotentis
Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apo-
stolorum ejus, se noverit incursum.
Datum Romæ apud S. Petrum, anno
Incarnationis Dominicæ M.D.LXVI.
quarto Kalend. Decembbris, Pontifi-
catus nostri anno primo.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

De veritate exprimenda à Procurato-
ribus Pœnitentiariæ &c. in dispensa-
tionibus Matrimonialibus, & aliis
gratiis Apostolicis, sub
pœna falsi.

XII.

Part. 2. allegat. 35.

P I U S P A P A.

Motu proprio &c. Cùm sicut ac-
cepimus, nonnulli suæ conscien-

conscientiæ prodigi, ac propriæ salutis
immemores, ut facilius à nobis, & Se-
de Apostolica dispensationes Matrimo-
niales, & alias gratias & concessiones
obtineant, gradus consanguinitatis,
vel affinitatis, aut cognitionis spiritua-
lis, ac scientiam illorum aliter, quam
eis à principio ab ipsis partibus signifi-
catum, vel narratum fuerit, exponunt;
& si matrimonia hujusmodi adhuc
contracta non fuerint, pro contradic-
tis narrant, ac alias diversimodè veram
facti speciem tam in ipsis dispensatio-
nibus Matrimonialibus, quam pro a-
liis quibuscumque gratiis & concessio-
nibus obtinendis immutent; ac prop-
terea cum non solum in impetratio-
nibus hujusmodi falsitas narretur, ve-
rum etiam in partibus plerumque pro-
verificatione gratiarum hujusmodi ve-
ritas immutetur, & falsitas committat-
tur. Nos igitur hujusmodi abusibus &
erroribus obviare cupientes, Motu
proprio &c. omnes & singulos Procu-
ratores tam officii Sacræ Pœnitentia-
riæ, seu Contradictorum, quām alias
quoscumque sollicitatores, & scriptores
quos Copistas vocant, qui veritatem
facti à narratione, quam ab ipsis par-
tibus habuerunt, quoad substantialia,
& qualitates necessario exprimendas,
diversam faciunt, seu quoquo modo
invertunt, aut immutant, ac deprava-
nt, & per subreptionem & obrep-
tionem gratias à nobis extorquent; pœ-
nam falsi incurere, & ea puniri debe-
re omnino decernimus & declaramus;
Mandantes propterea almæ Urbis Gu-
bernatori, Cameræ Apostolicæ Audi-
tori,

tori , & Vicario , quatenus in præmissis reos & culpabiles repertos, poena falsi, ut præmittitur, paniant, cum potestate citandi etiam per edictum &c. aliaque faciendo in præmissis necessaria, seu quomodolibet opportunita. Non obstantibus præmissis constitutionibus , & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque: irritum quoque & inane &c. dicique &c. judicari & definiri debeare, sublata &c. decernentes. Et quod præsentis Motus proprii , etiam absque data, & registratura, sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in judicio & extra : regula contraria non obstante , ejusque transumptis &c. quodque Cameræ & Cancellariæ Apostolicæ , ac audientiæ causarum Palatii Apostolici valvis ; & in acie Campi Floræ, dimissis inibi copiis affixis omnes ita afficiant & arcent, ac si illis personaliter intimatae fuissent

*Placet, publicetur, & describatur M.
Die quinta Decembrii M.D.LXVI.
suprascripta littera Apostolica affixa,
& publicata fuerunt in locis supradictis,
dimissis in eisdem copiis affixis.*

Super collatione Parochialium Ecclesiarum.

X III.

Part. 3. alleg. 60.

*PIUS Episcopus, servus servorum Dei
ad perpetuam rei memoriā.*

In conferendis beneficiis Ecclesiasticis, & praesertim Parochialibus Ecclesiis, personis dignis & habili bus quæ in loco residere, & per se-

iplos curam exercere valeant, quanta diligentia adliberi oporteat, Alexandri III. in Lateranen . & Gregorii X. in Lugdun. generalibus Concilis, ac Innocentii similiter III. & aliorum Rom. Pontif. prædecessorum nostrorum editæ constitutiones testantur. Quod ut diligentius , ac rectius perficiatur, statuit etiam Synodus Tridentina, ut occurrente vacatione Parochialis Ecclesiae , etiam generaliter vel specialiter, etiam vigore indulti in favorem S. R. E. Cardinalium , aut alias quomodolibet reservatae vel affectæ , debeat Episcopus habita notitia vacationis Ecclesiae , si opus fuerit, idoneum in ea Vicarium cum congrua, ejus arbitrio, fructuum portio nis assignatione constituere, qui onera ipsius Ecclesiae sustineat, donec ei de Rectore provideatur. Et deinde Episcopus, & qui juspationatus haberet, intra decem dies , aut aliud tempus ab Episcopo præscribendum, alienos clericos ad regendam Ecclesiam idoneos, Examinatoribus juxta formam ejusdem Synodi deputatis, nominet, nonnisi ab eisdem Examinatoribus per concursum aliorum examinatorium etiam tanquam magis idoneo ab Episcopo judicato & electo, de Ecclesia provideatur, alias provisiones, seu institutiones omnes præter formam prædictam factæ, subreptitiae censeantur. Sed quoniam res humanæ semper in deterius prolabuntur, nisi sit, qui eos retineat, ac debitæ executioni demandet, & verendum sit, ne propter Constitutionem hujusmodi transgressio-

gressionem maximi abusus oriuntur : Nos, ad quorum notitiam non sine gravi nostra molestia pervenit , non nullas ex Venerabilibus nostris Archiepiscopis & Episcopis occurrente vacatione Parochialium Ecclesiarum eas nullo, aut minus ritè servato examine, præsertim illo , quod per concursum fieri debet ex Concilio Tridentino , vel etiam examine ritè servato , personis minus dignis, carnalitatis, aut alium humanæ passionis affectum, non rationis judicium , sequentes contulisse, & de eis providisse ; volentes quantum cum Deo possumus, hujusmodi ac etiam futuris periculis occurtere, eorumdemque prædecessorum nostrorum constitutiones præfatas etiam innovando, auctoritate Apostolica tenore præsentium omnes & singulas collationes, provisiones, institutiones, & qualvis dispositiones Parochialium Ecclesiarum ab eisdem Episcopis & Archiepiscopis, ac quibusvis aliis collatoribus tamen Ordinariis, quam Delegatis etiam S. R. E. Cardinalibus, ac Sedi Apostolicae Legatis, vel Nuntiis, præter & contra formam, ab eodem Concilio Trid. præsertim in examine per concursum faciendo præscriptam, factas, aut in futurum facendas, nullas, irritas, ac nullius roboris, vel momenti fore & esse, nullumque provisum jus , aut titulum etiam coloratum possidendi præbere; & Parochiales Ecclesias hujusmodi, ut prius ante collationes hujusmodi vacabant, & nunc vacare statuimus, decernimus, & declaramus, easq; omnes pro tempore sic vacantes,

si præsentatus intra tempus eisdem patronis à jure præfixum, prævio examen juxta formam dicti Concilii approbatus petatur institui, institutioque ipsa per duos menses à die præsentationis dilata fuerit, collationem, provisionem, institutionem, ac omnino modam dispositionem nobis & ipsi Sedi, ac personis, indulta hujusmodi conferendi, providendi, seu instituendi obtinenteribus respectivè reservamus, data tamen in Parochialibus jurispatronatus optione ipsis patronis, ut si institutio ad Ordinarios spectabit, ipsis Ordinariis illam facere negligentibus, & ultra dictos duos menses differentibus, possint pro hujusmodi institutione obtinenda habere recursum ad Metropolitanum, vel vicinorem Ordinarium, aut ad Sedem Apostolicam. Prohibentes etiam eisdem Ordinariis, ne tempus decem dierū eisdem Ordinariis, & patronis ab eodem Concilio Tridentino ad nominandum idoneos clericos coram deputatis Examinatoribus præfixum, ultra alias decem dies prorogare audeant aut præsumant. Districtius inhibentes, ne qui, præter Romanos Pontifices, aut alias indulta hujusmodi obtinentes, ut præfertur, quacunque sit super hoc auctoritate munitus, de hujusmodi beneficiis sic reservatis (ut præfertur) disponere, vel circa illa etiam per viam permutationis, vel alias innovare quoquomodo præsumat. Ut autem non solum dignis, sed magis idoneis repertis, juxta ejusdem Concilii decretum, Parochiales Ecclesiaz conferantur, volumus, & eadem au-

ctoritate decernimus, quod si Episcopus minus habilem, posthabitum magis idoneis, elegerit, possint it, qui rejecti fuerint, à mala electione hujusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolitanus aut exemptus fuerit, ad vicinorem Ordinarium, uti nostrum & Sedis hujusmodi delegatum, aut alias ad ipsam Sedem Apostolicam appellare, ac præelectum ad novum examen coram ipso appellationis judice, & ejus examinatoribus provocare, & constito de prioris eligentis irrationabili judicio, eoque revocato, Parochialis magis idoneo per eundem judicem appellationis auctoritatenostra (quatenus collatio ad Episcopum, à quo appellatum fuit, spectaret) conferatur; alias eidem magis idoneo per judicem appellationis approbato conferenda remittatur ad eum, ad quem collatio, provisio, vel institutio spectabit. Hæc tamen appellatio interposita interim non impedit aut suspendat, quominus electio per Ordinarium primo loco facta interim debitæ demandetur executioni, & provisus ab eadem Ecclesia, causa appellationis hujusmodi pendente non moveatur. Et si quis a sententia per judicem appellationis lata duxerit appellandum, is tunc ad Sedem ipsam Apostolicam appellabit. Si secus in præmissis omnibus & singulis actum aut attentatum fuerit, irritum decernimus & mane. Volumus autem, quod præsentium transumptis &c. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ declarationis, statuti, decreti, reservationis, præhibitionis, inibi

hibitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Domini M.D.LXVI. xv. Kalend. Aprilis. Pontificatus nostri anno secundo.

Cæs. Glorietius.

H. Cumyn.

Declaratio super portione assignanda Vicariis perpetuis Parochialium Cathedralibus, & aliis Ecclesiis, ac piis locis perpetuo unitarum.

XIV.

Part. 3. allegat. 66.

PIUS Episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam,

AD exequendum Pastoralis officii debitum vigilantibus studiis intendentes ad ea, per qua Cathedralium & Collegiarum, aliarumve Ecclesiarum, necnon monasteriorum beneficiorum, seu collegiorum, ac aliorum piorum locorum prospere profectui, divinique cultus augmento, & opportunitate, congruaque sustentationi Parochialium Ecclesiarum eisdem unitarum statui feliciter dirigendo, & per-

sonarum in illis curara animarum exercitum utilitatis, recta ratione & provida moderatione consuli, & salubriter provideri valeat, liberiter interponimus nostræ sollicitudinis partes. Hinc est, quod nos, ad eorum aures, (quod non sine animi nostri molestia referimus,) pervenit, nonnullos ex venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis in deputandis Vicariis, ac assignatione portionum Vicariis perpetuis Parochialium, dictis Ecclesiis, monasteriis, beneficiis, collegiis, vel locis piis perpetuo unitarum, ex Concilio Tridentino facienda, ita modum excessisse, ut parum, aut nihil ex fructibus, redditibus, & proventibus, Parochialium Ecclesiarum sic unitarum Ecclesiis, monasteriis, beneficiis, collegiis, aliisque locis piis remanserit, ob idque multæ ortæ sint super hoc controversiae circa interpretationem decreti dicti Concilii. Nos ad eas tollendas animum intendentes, considerantesque uniones ipsas ideo à prædecessoribus nostris factas esse, ut ex redditibus & emolumента beneficiorum unitorum Ecclesiis, monasteriis, collegiis, beneficiis, & locis piis, quibus illa uniuersitatem onera eisdem incumbentia supportentur, & promptius à ministris Ecclesiasticis in eisdem divina officia celebrentur, hospitalitas servetur, aliaque charitatis opera exerceantur; ac etiam ut nihilominus cura animarum dictarum Parochialium laudabiliter exerceretur: Motu proprio, & ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica,

Y

hac

hac nostra perpetuo validitate constituta-
tione statuimus & ordinamus, ac de-
claramus, quemadmodum etiam de
ipsius Concilii mente fuisse collegi-
mus, Patriarchas, Archiepiscopos, &
Episcopos praestatos in assignatione
portionis ipsis Vicariis perpetuis ex
praedicto Concilio ipsorum Praelato-
rum arbitrio facienda ita se continere
& arbitrari debere, ut non major cen-
tum, nec minor quinquaginta scuto-
rum annuorum summa, computatis
omnibus etiam incertis emolumentis,
& aliis obventionibus communiter
percipi solitis, eis omnino assignetur
(nisi Vicariis temporariis solitum fuisset
plus assignari) sive in quantitate,
aut quota fructuum, pecuniaque nu-
merata, fundo, seu alia restabili por-
tio hujusmodi constituantur, cajuscun-
que valoris Parochialis Ecclesia unita
fuerit; & habita etiam ratione redditu-
um & onerum loci, cui Parochialis
ipsa unita fuerit, ita quod portiones ul-
tra, vel infra dictas summas scutorum
centum, & scutorum quinquaginta
hactenus assignantur, vel in posterum
forsitan assignandæ, quo ad excessum &
defectum hujusmodi nullius roboris &
momenti existant, & ad summas praedictas
reductæ & iusta respectivè
censeantur: nisi tamen valor annuus
ipsius Parochialis unitæ habita ratio-
ne (ut praesertim) minor sit quinquaginta
scutis; quo casu portio assignata
vel assignanda Vicario perpetuo non
debeat excedere summam annuaria va-
loris dictæ Parochialis, sed sufficiat,
quod omnes fructus eius duntaxat at-

tribuantur ipsi Vicario perpetuo. Et
quoniam iniquum esset, eos qui com-
modis privantur, eadem onera qua pri-
us sustinebant, debere sufferre: volu-
mus & statuimus, quod Ecclesiæ, mo-
nasteria, collegia, beneficia, & pia loca
hujusmodi, in quorum Parochialibus
Ecclesiis unitis continget, Vicarias pra-
dictas erigi, pro quantitatibus fructu-
um ipsis Vicariis perpetuis assignato-
rum, ad solutionem quindenniorum,
quam nobis & Cameræ Apostolicæ sol-
vunt, ulteriori non teneantur, sed eis de-
tractio fiat ad ratam certorum, quæ de
fructibus dictarum Parochialium per-
cipiuntur: ita tamen, quod Vicarii per-
petui, qui pro tempore deputabantur,
teneantur accipere à Sede Apostolica
novam provisionem suæ deputationis,
& solvere annam pro portione fruc-
tuum, reddituum & proventuum cer-
torum sibi assignata, & expedire litteras
Apostolicas, nec alias ad possesso-
nem dictarum Viciarum perpetua-
rum, & servitium earundem Parochia-
lum admitti possint, nisi soluta annata,
& expeditis litteris Apostolicis novæ
provisionis, ut praesertim: alioquin in-
tegrum quindennium solvi debere, nec
Vicarii praedicti antea tuta conscientia
fructus percipere possint. Volumus in-
super, & ita mandamus, quod dicti Vi-
carii perpetui non ad liberam ordina-
tionem electionem, sed ad nominatio-
nem illorum in quorum Ecclesiis uni-
tis ponentur, cum ipsorum Ordinario-
rum, seu ipsorum Vicariorum, prævio
examine, & approbatione deputentur.
Et, si dictæ Parochiales unitæ erunt
mona-

monasteriis regularium Mendicantium, possit à superioribus dictorum monasteriorum nominari ex ipsis Mendicantibus; quos, si Ordinarii, prævio examine per se, aut eorum Vicarios faciendo, idoneos ad curam animarum exercendam invenerint, & ita pro idoneis approbaverint, teneantur in Vicarios (ad nutum tamen superiorum suorum amovibiles) deputare. Idemque etiam servetur in regularibus Monachis tantum, dummodo in eadem Parochia, in qua unus ex eis Monachis fuerit, servata forma prædicta, Vicarius deputatus, habitent saltem cum eo quatuor alii ex dictis Monachis. Sicque per quoscunque judices quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi potestate, judicari & interpretari debere; nec non irritum & inane decernimus quidquid secus à quoquam, quavis auctoritate attentatum forsitan est hactenus, vel imposterum contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod præsentes litteræ &c. Nulli ergo omnino hominam liceat, hanc paginam nostræ ordinationis, declarationis, statuti mandati, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M.D.LXVII. Kalend. Novembris Pontificatus nostri anno secundo.

Cas. Glorierius.

H. Chymy.

Declaratio decreti à Concilio Tridentino editi super impedimento publicæ honestatis, circa sponsalia & Matrimonialia.

XV.

Part. 2. allegat 35.

PIUS Episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum spectat Pontificem sua sollicitudine diligenter providere, ut Sacrorum Conciliorum decreta ita suæ declarationis adminicule dilucidentur, ut nulla desuper dubitandi occasio cuiquam relinquatur. Sanè ad aures nostras pervenit, multos esse qui dubitent, an decretum Oecumenici Concilii Tridentini, sessione vigesima quarta de reformatione Matrimonii cap. tertio, quo cavetur, impedimentum publicæ honestatis, ubi sponsalia valida non fuerint, pro�is tolli; ubi vero valida fuerint, non exceedere primū gradū, cum in ulterioribus gradibus non possit hujusmodi prohibicio servari; de sponsalibus per verba (ut ajunt) de futuro tantum conceptis intelligatur, vel etiam matrimonia per verba de præsenti contracta, non tamen consummata, interdum sponsalia, appellantur, comprehendat, ita ut etiam eo casu impedimentum inde proveniens sublatum fuerit. Nos itaque, ut omnis difficultas ac dubitatio tollatur, attendentes, quod sponsaliorum

Y 2

appel-

appellatione, qua dictum Concilium
utitur, nonnisi impropriè matrimonii
um verbis de præsenti conceptis con-
tractum continetur, quodque agitur
de correctione juris veteris: quo casu
secundum proprietatem verborum
duntaxat procedendum est, præsertim
cùm longè maiorem rationem prohi-
bitionis in matrimonio per verba de
præsenti contracto, quam in sponsali-
bus de futuro vigere à nemine dubi-
etur: idcirco Motu proprio, aucto-
ritate Apostolica, tenore præsentium
declaramus & definimus, decretum
Concilii hujusmodi omnino intelli-
gendum esse, & procedere in sponta-
libus de futuro duntaxat, non autem
in matrimonio sic (ut præfertur) con-
tracto, sed in eo durare adhuc impedi-
mentum in omnibus illis casibus, &
gradibus; quibus de jure veteri ante
prædictum decretum Concilii intro-
ductum erat. Et ita ab omnibus judi-
cari debere mandamus, atque statui-
mus; non obstantibus constitutioni-
bus & ordinationibus Apostolicis, a-
liisque contrariis quibuscumque volu-
mus autem quod præsentes literæ &c.
Nulli ergo omnino hominum liceat
hanc paginam nostræ declarationis:
definitionis, mandati, statuti, & vo-
luntatis infringere, vel ei ausu teme-
ratio contraire. Si quis autem hoc ar-
tentare præsumperit, indignationem
omnipotentis Dei, ac beatorum Petri &
Pauli Apostolorum ejus, se noverit in-
cursurum. Datum Romæ apud S. Pe-
trum, anno Incarnationis Dominicæ
M.D.LXVIII. Kalendis Iulii, Pontifi-

tatus nostri anno tertio.

Cæs. Glorieius

H. Camyn.

Quæ resignationes beneficiorum per
Episcopos & alios collatores ad-
mitti possint?

XVI.

Part. 3. allegat. 69.

PIUS Episcopus, seruum servorum Dei
, ad perpetuam rei me-
moriam.

Q uanta Ecclesiæ Dei incomoda-
tus nunc quotidie magis afferat, ministrorum in
eam in eam ingressio viciosa, jam latè
perspiciant, & cum mœrore expen-
dant Præsules omnes, & Pastores,
quando hæc pernicies cæterarum om-
nium maxima, jam multas orbis Ec-
clesias impiè violari. Quia verò hoc
malum cùm in cæteris frequens, tum
maxime in beneficiorum & officiorum
Ecclesiasticorum dimissione admittit-
tur; nemini molestum esse deber, quod
pridem de reprimendis quotidianis
fraudibus, quæ hac in frequentiores
inter noscuntur, certam aliquam ratio-
nem tandem inituri, officii nostri par-
tes id prohibenda omnibus inter
resignationum hujusmodi receptio-
ne paulò severius interposuerimus
omnesque beneficiorum interim resi-
guan-

grandorum dispositiones, quae fierent in irrum revocaverimus, ac etiam decreverimus; nullum per eas in illis jus neque titulum, vel coloratum, tam in petitorio, quam possessorio ipsis provis tribuere, quin etiam eos deinceps ad illa obtinenda perpetuo inhabiles fore. Collatores vero alias in illorum dispositione etiam tanquam devolutionis jure sese interponere non posse, sed de eis ut vere vacantibus, sive per Romanos Pontifices, sive alios collatorum eorundem superiores, ut praeventum esset, liberè provideri. Nunc autem intendentis institutum hoc nostrum, quo Sanctuarium Domini cumpimus illibatum auctore Domino persequi, ac simul quantum in nobis est, cavere, ne resignationes ipsae de hinc pro cuiusque arbitrio, nullisque vel certe levibus causis passim & temere admittantur, prohibitionem, & alia prædicta, ac cætera omnia nobis super his litteris contenta eatenus relaxamus, ut posthac Episcopi & alii facultatem habentes, eorum duntaxat resignationes recipere & admittere possint, qui aut senio confecti, aut valedudinarii, aut corpore impediti, vel vitiati, aut criminis obnoxii, censurisque Ecclesiasticis irretiti, aut nequeunt, aut non debent Ecclesiae, vel beneficio inservire, seu qui unum aliud, vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoveri, Religionem quoque ingressuri, vel matrimonium contractuti, si statim possea id reipsa exequantur; denique cum quis ex aliis casibus acciderit, qui con-

stitutione felicis record. Innocentii Papæ III. de dimittendis Cathedralibus Ecclesiis edita continentur, qui etiam ob capitales iniurias nequeunt, vel non audent in loco beneficii residere securi, sed nec horum ullos Sacro Ordini mancipatus nisi Religionem ingressurus, valeat ullo modo beneficium vel officium Ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit provisum quo in vita quo in vita possit commode sustentari. Ad hæc beneficiorum & officiorum permutations admittere, quæ Canonicis sanctionibus, & Apostolicis constitutionibus permittuntur. Caveant autem Episcopi, & alii prædicti itemque omnes electores, præsentatores, & patroni tam Ecclesiastici quam laici, quicunque sint, ne verbo quidem, aut nutu, vel signo futuri, in hujusmodi beneficiis & officiis successores ab ipsis resignationibus, aut aliis eorum significatione, vel hortatu designentur, aut de his assumendis promissio inter eos, vel etiam intentio qualicunque intercedat. Cæterum præcipimus atque interdicimus ne ipsis Episcopi, aut alii collatores, de beneficiis & officiis resignandis prædictis aut suis, aut dimittentium consanguineis, affinis, vel familiaribus, etiam per falacrem circuitum multiplicatatum in extraneos collationum audeant, providere. Quod si fecerit, ac quidquid etiam præter, vel contra formam prædictorum fuerit à quocunque tenet attentatum, id totum ex nunc vires & effectum decernimus non habere. Quod vero contrafecerint, ut in eis, quo deli-

querint, puniantur, à beneficiorum, & officiorum collatione, necnon electione, præsentatione, confirmatione, & institutione; prout cuique competierit, tamdiu suspensi remaneant, donec remissionem à Romano Pontifice meruerint obtinere, & qui talia beneficia, seu officia receperint eos prædictis pœnis volumus subjacere. Et nihilominus in eos, qui sic suspensi conferre, eligere, præsentare, confirmare, vel instituere ausi fuerint, excommunicationis quoad personas quo vero ad Capitula & Conventus, à Divinis suspensionis sententias ipso facto promulgamus, quibus etiam nullus alias quam ipse Romanus Pontifex sive absolutionis sive relaxationis gratiam (exepto mortis articulo) valeat impetrari: prohibitione & litteris nostris prædictis, nihilominus in cæteris omnibus perpetuo valetur. Non obstantibus quibuscumque privilegiis; &c. Episcopis & aliis Ecclesiastum Praeditis, necnon Ecclesiis monasteriis Conventibus & Capitulis, Collegiis; & universitatibus, eorumque & aliis personis etiam Regia & Imperiali Majestate præditis concessis &c. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ relaxationis, præcepti, interdicti decreti, promulgationis, iussionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarna-

tionis Dominicæ 1568. Kal. Aprilis;
Pontificatus nostri anno tertio.

Cæl. Glorierius

H. Cumyn.

De residentia Rectorum Ecclesiastum
Parochialium, & obtainientium
Canonicatus, vel Dignitates.

XVII.

Part. 3. allegat. 53.

PIUS Episcopus, servus servorum
Dei, ad perpetuam rei me-
moriā.

Cupientes pro nostri pastoralis officii munere, Christi fidelium animarum saluti, quantum cum Deo possumus, salubriter consulere, & Parochialibus Ecclesiis ab earum Parochis, prout tenentur, in divinis debite & laudabiliter deserviri, inhærendo etiam decretis Sacri Concilii Tridentini, Motu proprio, & ex meta deliboratione, certaque scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutio ne omnes & singulos rectores Parochialium Ecclesiastum cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis & præminentiae fuerint, in quibuscumque regnis, provinciis, civitatibus, diocesibus, ac aliis Christiani orbis partibus consistentes, qui Parochiale Ecclesiam, ac Canoni-

catum

atum, aut dignitatem, etiam post cipere non solent) lucratii volumus: Pontificalem maiorem sui principalem, in quibusvis Patriarchalibus, aut Metropolitanis, vel Cathedralibus seu Collegiatis Ecclesiasticis, seu aliud quocunque beneficium Ecclesiasticum, etiam quarumcunque dispensationum à Rom. Pontificibus predecessoribus nostris, seu etiam à nobis hactenus quomodolibet impetratum, ac litterarum Apostolicarum desuper expeditarum titulo, quas omnes hac præsenti constitutione abolemus & revocamus, seu quocunque alio praetextu obtinent, cum prima & præcipua debeat esse cura animarum, eos ad residendum in Ecclesia Parochiali, & ibi in divinis deservendum, debitoque eorum officio fungendum omnino teneri, & obligatos esse, ac ad id per Episcopos, & alios locorum ordinarios, etiam tanquam Apostolicae Sedi delegatos, sub sententiis & censuris Ecclesiasticis, ac pecuniariis, arbitrio eorundem declarandis, ac etiam privationis dictarum Parochialium, & aliorum quorumcunque beneficiorum penitus, quacunque appellatione remota, cogi & compelli posse & debere, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus præcipimus & ordinamus. Eostamen sic residentes in Ecclesiis Parochialibus omnes & singulos fructus, redditus & proventus, etiam Canonieatus sui, vel dignitatis, vel alterius cuiuscunque beneficii (exceptis dumtaxat quotidianis distributionibus, & aliis, quæ ex justa causa absentes per-

sicque per quoscunque judices & commissarios, etiam causarum Palati Apostolici Auditores ac S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuiilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate, interpretari, judicari, & definiri debere: neenon irritum & inane, quidquid secus super his à quocquam quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter attentatum forsan est hactenus, vel in posterum contigerit attentari, decernimus, & declaramus. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis dispensationibus & exemptionibus, litterisque Apostolicis desuper consecatis &c. Quibus omnibus &c. illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem &c. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ abolitionis, revocationis, statuti, præcepti, ordinationis, decreti, declarationis, derogationis, & voluntationis infringere &c. Si quis autem hoc attentare &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Inarnationis Dominicæ M.D. LXVIII. octavo Idus Julii, Pontificatus nostri anno tertio.

Cæs. Glorierius

H. Chmjn.

Con-

Contra quoscunque Clericos tam sacerdotes, quam Regulares infandi criminis reos.

XVIII.

Part. 1. alleg. 44.

PIUS Episcopus, servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriā.

Horrendum illud scelus, quo pollicuntur, sedataeque Civitates à tremendo Dei judicio conflagrarent, acerbissimum nobis dolorem inurit, graviterque animum nostrum commovet, ut ad illud quantum potest, comprimendum studia nostra conferamus. Sanè Lateranensi Concilio dignoscitur constitutum, ut quicunque clerici illa incontinentia, quæ contra naturam est, propter quam ira Dei venit in filios dissidentiæ, deprehensi fuerint laborare, à clero dejiciantur, vel ad agendam in Monasteriis pénitentiam detrudantur. Verum ne tanti flagitiæ contagium impunitatis spe, quæ maxima peccandi illecebra est, fidentiū invalescat, clericos hujus nefarii criminis reos, gravius ulciscendos deliberavimus, ut qui anima interitum non horrefescunt, hos certè deterreat ciuilium legum vindex gladius sacerularis. Itaque quod nos jam in ipso Pontificatus nostri principio hac de re decrevimus, plenius nunc fortiusque persequi

intendentes, omnes & quoscunque Presbyteros & alios clericos sacerdotes & Regulares cujuscunque gradus & dignitatis tam dijum netas exercentes, omni privilegio clericali, omnique officio, dignitate & beneficio Ecclesiastico præsentis Canonis auctoritate privamus. Ita quod per judicem Ecclesiasticum degradati, potestati sacerdotali statim tradantur, qui de eis illud idem capiat supplicium quod in laicos hoc in exitio devolatos legitimis reperitur sanctionibus constitutum. Nulli ergo &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1568. tertio Kal. Septembbris, Pontificatus nostri anno tertio.

De trium votorum professione ab iis omittenda, qui in congregationibus sub obedientia voluntaria vivunt, & habitus à sacerdotalibus Præbyteris distinctos habent.

XIX.

Part. 2. alleg. 101.

PIUS Episcopus, servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriā.

Lubricum vitæ genus eorum veris qui Regularium formam præ se ferentes, nec propriis renuntiant, nec ullam profitentur ex Regulis approbatis; quando horum plerique proprio intentu obsequentes, alii odio incensi,

alii

alii dum, quod ambiunt, minus consequuntur, alii vel dilapidatis, vel interversis rebus, & ad fese, vel propinquos translatis, ut ratiocinia effugiant; quidam etiam in suos ipsorum mores inquisitum iri præsentientes, quasi impunitatem addepti, e sodalitio suo, ut luet, exiliunt, ejusque illius insignibus, vestem recipiunt sacerdalem. Hinc graves & periculosæ quotidie offensiones in populis concitantur, dum quos disciplinæ. Regulæ per perpetuo mancipatos credunt tursus eos, etiam ubi coniuerint, contempto post tot annos, & relicto, indignis sepe modis, ejus, cui se se dediderant, vita instituto, liberos videns & solutos in sæculo evagari. Cùm igitur conveniat, ut cuius arma induit, eam miles militiam persecutatur, hanc de prædictis rationem capere instituimus, ut vel permanendi vel abs cedendi facultate singulis semel proposita certus deinceps & immobilis disciplinæ Regularis cultus debeat in ipsis sodalitatibus perperuo observari. Itaque de nobis attributæ potestatis plenitudine statuimus, ut omnes & singuli Priors Præpositi, & alii Præsidentes, Generales, Provinciales, & Conventuales, necnon Canonici, & Fratres sancti Georgii in Alga Venetiarum, ac Eremitarum sancti Hieronymi, alias B. Petri Pisarum & omnium, ac quarumcunque aliarum Congregationum, necnon Ecclesiarum, domorum & conventuum in communi & sub obedientia voluntaria, & extra votum solemnne religionis viventes, quorum ha-

bitus à sacerdaribus Presbyteris est distinctus, qui Religionem applecti & professionem Regularem solemnem emittere voluerint, in suis quisque conventibus & domibus intra viginti quatuor horarum spatum, postquam delegatus noster præsentes litteras eis significaverit, palam & sponte deliberent & declararent: inde convocato quamprimum per singulas hujusmodi Congregations generali, vel alio supremo, juxta morem cujusque Congregacionis, Capitulo, ibique electa una, sub qua degant, ex Regulis approbatis, in quam major pars vocum ipsius Capituli consenserit, trium votorum sponsalium professionem Regularem intra mensem solemniter emitant, & in eam tam ipsi, quam illam deinceps ingressuri, perpetuum ferant Altissimorum uultum: sicque profisi, vel in suis quisque Prioratibus & apostolis Præsidentiis, administrationibus & officiis confirmetur, vel ad alia transferantur, prout cuique Congregationi, & superioribus suis videbitur ut liu expedire. Qui vero excuso jam anni spatio in ipsa Congregatione morati, refugerint intra tempus pia dictum proficisci, detracio Religiosis habitu, ac redditis, etiam in vinculis, sicutus, receptionum & administratorum omnium rationibus ejicianur, nec deinceps patiantur in ulla ejusdem Congregationis dominus, seu Conventus an plu conversari. Quocirca mandamus in versis & singulis Prioribus, Pia pessu Generalibus, Provincialibus, & eventualibus, ac aliis cuiuscunque digne-

tatis & nominis Ministris, necnon Conventibus, Canonicis, Fratribus, & personis Congregationum hujusmodi, ut statutum nostrum prædictum, non exspectata alia iussione, aut mentis nostræ declaratione recipi, & studiosè observari procurent. Quod si forte aliqui in eo, quo nunc sunt statu (quem omnino tollimus & abolemus) contra nostrum hoc statutum persistere contenderint, singulos omni dignitate, officio, administratione, & beneficio privamus & ad futura perpetuò indignos decernimus, excommunicationis quoque sententia innoſam eo ipso. Non obstantibus fundationibus & institutionibus, ac statutis, & consuetudinibus ac Congregationum domorum, & Conventuum prædicatorum jura-mento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate Apostolica alia roboratis, privilegiis quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis illis, eorumque superioribus, & personis, ac eorum singulis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, etiam per modum statuti perpetui &c. quæ omnia tanquam abrogata, contra eorundem præsentium tenorem nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Cæterum mandamus præsentes advaluas basilicæ Principis Apostolorum &c. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sublationis, aboliionis, privationis, statuti, mandati intonationis, & voluntatis in-fringere, vel ei ausu temerario con-

traire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotens Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Domin. MD.LXVIII. quinto decimo Kalend. Decembbris Pontificatus nostri anno tertio.

Cæſ. Glorierius

H. Cumyn.

Revocatio indultorum recipiendi, vel retinendi Religiosos alterius Ordinis, etiam laxioris.

X X.

Part. 3. allegat. 101.

PIUS Episcopus, servus servorum Dei
, ad perpetuam rei memoriā.

QUæcunque Sacratum religionum statutum offendere noscuntur nostrum nos ineitat officium de medio removere. Quanquam enim de cohibendis Regularibus ad alium Ordinem translatis sancta Synodus Tridentina salubri consilio decreverit, ut ne-mo cujuscunque Ordinis Prælatus, vel superior, vigore cujusvis facultatis, illorum quemquam ad habitum & professionem admittere possit, nisi

ut

ut in ordine, ad quem transfertur, sub sui superioris obedientia in claustro perpetuo maneat: multi tamen superiores & Prælati, obtentu privilegiorum, quam plurimos Apostatas, & alios & diverorum ordinum ad se obiurgia, contentiones, levitatem & malefacta, ut maxime fugientes, eo etiam consilio receptare non desinunt, ut illorum opera in curandis infirmis, gerendisque eorum locorum rebus, & negotiis utantur, ex qua re plerique solutores effecti, & quasi impunitatem affecuti, non personas tantum eorum Ordinum, unde animadversionis metu forte exierant, sed & ipsorum Ordinum ritus, moresque maledictis insequuntur. Quocirca cum ejusmodi privilegia veniant abroganda, quandocunque insigniter compriuntur nocere vel etiam scandala generare; Noshis, aliisque rationalibus causis adducti, ut quibuslibet hujusmodi effugia præcludamus, de nobis attributæ potestatis plenitudine revocamus & abolemus omnia & quæcunque privilegia, facultates, dispensationes & indulta præter juris communis dispositionem emanata recipiendi vel retinendi Fratres Monachos, Canonicos & alios etiam laicorum Ordinum professores, qui buscunque Ordinibus, monasteriis, hospitalibus, Militiis, & piis locis, etiam sancti Antonii Viennen. S. Spiritus in Saxia de Urbe, S. Joannis Hierosolymitani, JESU CHRISTI. S. Jacobi de Spartha, S. Lazari Hierosolymitani, eorumque Ecclesiis, membris, superioribus, & personis, per quoscunque Rom. Pontif. prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, tam in ipsorum monasteriorum, hospitalium, & locorum institutione, quam deinceps quomodo docunque, ac quotiescunque, etiam per modum statuti perpetui, ac initi & stipulati contractus & alias sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis restitutionibus, præservationibus, mentis attestacionibus, detogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, nec non irritantibus & aliis decretis etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque simili potestatis plenitudine, etiam pauperum infirmorum miserabilium, & cuiuscunque alterius pii operis intuitu, ac etiam ex quibuscunque aliis causis, quantumvis gravibus, charitativis, & necessariis, etiam consideratione, vel ad supplicationem Imperatorum, Regum, aliorumque Principum, necnon S. R. E. Cardinalium, deque illorum consilio & matura deliberatione priushabita, concessa, confirmata, ac etiam multiplicatis vicibus innovata, extensa, vel etiam moderata. Cassamus quoque; & annullamus, quo ad illa, omnes Apostolicas, & alias litteras super iis'confetas, ac processus, & alia inde secura quæcunque: ac volumus ea omnia vires & effectum de cætero non habere, ita ut post hac illorum sic revocatorum prætextu Prælati & superiores prædicti, aut alii

quicunque nullum prorsus alterius etiam laxioris Ordinis, vel observantiae Regularem, etiam specialem transeundi ad ipsos licentiam, juxta hujusmodi privilegia duntaxat ferentem, ad habitum & professionem Regularem in suis quiske monasteriis, domibus, locis, vel ordinibus, etiam ut in claustro perpetuo maneat, admittant, nec omnino quenquam recipiant vel retineant. Eos vero, quos in aliquo ex casibus supradictis, vigore hujusmodi privilegiorum tantum, ac praeter juris communis dispositionem jam habent translatos, ad eorum superiores & loca ejus Ordinis, unde erant profecti, quamprimum remittant: Decernentes admissiones receptiones, & retentions hujusmodi, nulla firmitate subsistere, neminemque prorsus ulli votu, ullive regulæ, vel observantiae, etiam juramento, aliave solemnitate promissæ obligare, necnon irritum & inane quidquid lecus per praedictos; aut quoscunque alios quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quicunque vero aliquem contra hujus nostræ revocationis tenorem admiserint, aut receperint, aut illos, aut quos jam habent modo praedicto translatos, aut receptos retinuerint, ipsos omnibus & singulis dignitatibus, administrationibus, beneficiis, officiis, fructibus, & pensionibus Ecclesiasticis praesentium auctoritate privamus, & ad futura inhabiles esse volumus eo ipso. Quocirca omnibus locorum Ordinariis, in quorum dicessibus loca praedicta

consistunt, per Apostolica scripta mandamus, ut per se, vel alium, seu alios de translatis praedictis auctoritate nostra cognoscentes, in eos, quos contra hoc prescriptum nostrum degere invenerint, ac etiam recipientes, vel retinentes, rejecto quoscunque exemptionis privilegio animadvertant, ipsosque præterea translatos, vel retentos, ad priores Ordines & disciplinam remittere procurent: contradictores quo scunque per censuras & penas Ecclesiasticas, cæteraque juris & facti re media opportuna, qua cunque appellatione postposita, compescendo, invocato etiam adhoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac monasteriorum &c. cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem &c. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ revocationis, abolitionis, cassationis, annullationis, privationis, voluntatis, mandati, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M.D.LXIX. pridie Idus Octobris, Pontificatus nostri anno quarto.

Cæs. Glorierius.

H. Chmyn.

Corura

Contra Moniales exeuntes à clausura ,
nisi in quibusdam casibus, easque con-
tingentes, vel receptantes, & contra
superiores exeundi licentiam
concedentes, nisi in casis
bus his expressis.

XXI.

Part. 3. allegat. 102.

PIUS Episcopus , servus servorum
Dei, ad perpetuam rei me-
moriā.

De cori & honestati omnium san-
ctimonialium quartum JESUS
CHRISTUS Dominus noster spon-
sus est , ut in puritate & castitate su-
perad dicentes , in ipso feliciter inha-
bitare valeant , & consulentes , ea que
illarum existimationi detrahere pos-
sent , decet nos consulto submoveare .
Sanè periculi & scandali plena res est ,
ac Regulari observantiae vehementer
adversatur , sanctimoniales aliquando
parentes , fratres , sorores , aut alios ag-
natos , vel cognatos , necnon mona-
steria , & alia filiationes nuncupata ,
etiam eis subiecta , visitandi , aut infi-
mitatis causa , aliove prætextu à mo-
nasteriis exire , & per sæcularium per-
sonarum domos discurrere & vagari ,
quo veluti colore eximum quoque
honestatis & pudicitiae decus in dis-
crimen committunt . Unde nos malo
huic pro nostro Pastorali officii debi-
to salubriter occurrere volentes , inha-

rentes etiam decreto Sacri Concilii
Tridentini de clausura Monialium di-
sponenti , ac aliis nostris litteris super
hujusmodi clausura editis adjacentes ,
volumus , sancimus , & ordinamus , nul-
li Abbatissarum , Priorissarum , alio-
rumve Monialium etiam Carthusien-
sis , Cisterciens , S. Benedicti , & Mendi-
cantium , & quorumcunque aliorum
Ordinum , etiam Militarium , & statu-
rum , graduum , conditionum , dignita-
tum , ac præminentiarum existentium ,
etiam à Regia , vel illustri prosapia or-
tarum , de cætero etiam infirmitatis ,
seu aliorum monasteriorum , etiam eis
subjectorum , aut domorum parentū ,
aliorumve Consanguineorum visitan-
dorum aliaye occasione , & prætextu ,
nisi ex causa magni incendii , vel infir-
mitatis lepræ , aut epidemiac , quaæ ta-
men infirmitas , præter alios Ordinum
superiores , quibus eura Monasterio-
rum incumberet , etiam per Episco-
pum , seu alium loci Ordinatum , eti-
am si prædicta Monasteria ab Episco-
porum & Ordinariorum jurisdictione
exempta esse repertiantur , cognita &
expresse in scriptis approbata sit , à Mo-
nasteriis præfatis exire , sed nec in præ-
dictis casibus extra illa nisi ad necessa-
rium tempus stare licere : Aliter autem
quam , ut præfetur , egredientes , seu
licentiam exeundi quomodounque
concedentes , necnon comitantes , ac
illarum receptatrices personas , sive
laicas , aut seculares , vel Ecclesiasti-
cas , consanguineas , vel non , excom-
municationis majoris latæ sententiae
vinculo statim eo ipso absque aliquis

Z 3

decla-

declaratione subjacere, à quo præterquam à Rom. Pontif. nisi in mortis articulo absolví nequeant. Et insuper tam egressas quam præsidentes, & alios Superiores prædictos eis licentiam hujusmodi concedentes, dignitatibus, officiis, & administrationibus per eas & eos tunc obtentis privamus, & illas, & illos ad obtenta, & alia imposterum obtainenda inhabiles esse declaramus, necnon licentias, & facultates, seu indulta, & privilegia exeundi à monasteriis & extra illa standi, à nobis, seu alio Rom. Pontif. prædecessore nostro, ac Sedis Apostolicæ Nuntiis, & Legatis etiam de latere ac majore Pœnitentiario, aut Ordinum prædictorum superioribus, aliisve personis, sub quibuscunque tenoribus &c. & aliis decretis in genere, vel specie, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum, nec non S. R. E. Cardinalium intuitu, & contemplatione, ac instantia, vel alias quomodolibet concessa, qua prorsus abolemus; ac litteras desuper confessas, & imposterum concedendas, & conficiendas, nullas & invalidas, nulliusque roboris, ac momenti fore, nec illas habentibus, & habituris suffragari posse; & ita per quoscunque judices, & commissarios &c. decernimus. Mandantis universis & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis in virtute sanctæ

obedientiæ, & sub obtestatione divini judicii, & interminatione maledictionis æternæ, quatenus per se, vel alium, seu alios præsentes litteras in civitatibus & diœcesibus propriis quolibet anno publicent, omniaque in illis contenta, nec non præfatum decretum ipsius Concilii, quod incipit Bonifacii VIII. diligenter & inviolabiliter sub censuris Ecclesiasticis, aliisque præfatis pœnis, & in eodem decreto contentis, observent, & observari faciant, & procurent. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, etiam aliis pœnis auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo, & invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque &c. Aliis Apostolicis constitutionibus & juribus de hujusmodi clausura disponentibus nihilominus in suo robore duraturis. Cæterum, volumus quod præsentium transumptis &c. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ sanctionis, ordinationis, privationis, abolitionis, decreti, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temperatio contraire. Si quis autem &c. Datum Roma apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MD.LXIX. Kal. Februarii, Pontif. nostri anno quinto.

Cæl. Glorierius.

Revo-

Revocatio privilegiorum & consuetudinum Ecclesiarum aliquid recipiens in collatione, seu admissione ad possessionem beneficiorum.

XXII.

Part. 3. alleg. § 7.

PIUS Episcopus, servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Durum nimis, & incommodum arbitramur, quod Ecclesiarum ministri in iis, quæ ad ipsorum sustentationem suppeditantur, dispendia patiantur. Quocirca cùm hanc ad rem, simulque prohibendam ad Ecclesiæ Dei avaritiae pravitatem editas, ante hac sanctiones minimè satis esse intelligamus, novæ constitutionis subsidio cogimus providere. Cùm itaque alias ex plurimum Ecclesiarum Cathedralium & Collegiarum constitutionibus, aut ex prava consuetudine observari intelligeretur, ut in electione, præsentatione, nominatione, institutione, confirmatione, collatione, vel alia provisione, sive admissione ad possessionem alicujus Cathedralis Ecclesiæ, vel beneficii Canonicatum, aut præbendarum, vel partem præventuum, seu ad distributiones quotidianas, certæ conditions, seu deductiones ex fructibus, solutiones, promissiones, compensationesve illicitæ, aut etiam, quæ in aliquibus Ecclesiis dicuntur Turno-

rum lucra, interponeretur, licet sancta Synodus Trident. hæc detestata mandaverit Episcopis, ut quæcumque hujusmodi in usus pios non converterentur, atque ingressus eos, qui Simoniacæ labis, aut sordidæ avaritiae suspicionem haberent fieri non permetterent, ipsique diligenter deorum constitutionibus, sive consuetudinibus super prædictis cognoscerent, & illis tantum, quas probarent, exceptis, reliquas, ut pravas & scandalosas rejicerent, eos verò qui adversus prædicta quavis ratione commisissent, pœnis contra Simoniacos editis teneri decreverat: multorum tamen indomita cupiditate, tam prædicta, quam alia ad beneficium & commodum ipsorum ministrorum edita, aut omnino contemnuntur, aut in varios sensus traducta perperam eliduntur. Quare nos pro divini cultus exercitio, simulque evocatorium ad illum auxilio plenus evidentiusque consulendum fore rati, revocamus & abolemus omni & quæcumque privilegia, consuetudines, & statuta quæcumque Ecclesiarum Cathedralium, & Metropolitanarum ac majorum, nec non Collegiarum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, aut alio quovis præsidio munita, ac etiam supra hominum memoriam, & longissimo, ac quando unque tempore, etiam continuo observata, sive pro solvendis Ecclesiarum, vel Prælatorum debitibus, sive pro supportandis illorum oneribus, sive aliis etiam majoribus, maximis & urgentissimis causis concessa & approbata, ac etiam

etiam multiplicatis vicibus innovata; extensa, & moderata, quod vacanti- bus ipsarum Ecclesiarum Dignitatibus, Canonicatibus, præbendis, portioni- bus, beneficijs & officiis, fructus, atque etiam quotidianaæ distributiones ex eis primo ab ipsa vacatione anno, aut longiore, vel etiam breviore tempore pro- venturi mensa Episcopali, seu Capitu- lari, aliove loco integrè, vel partim remaneant, seu applicentur aut in communes usus cedant, seu inter alios Canonicos, & personas Ecclesiæ, seu Capituli dividantur: quodque nullus, etiam Apostolica auctoritate provi- sus in Canonicum recipi, aut ad dignitatem, seu portionem bene- ficium, vel officium admitti, vel alias in ejus possessionem induci possit, nisi prius de observandis hujusmodi privili- giis, consuetudinibus, & statutis, ju- ramentum præstiterit, & obtentæ illo- rum derogationi, ac fructuum & di- stributionū perceptioni renuntiaverit seu Capitulo & personis prædictis ces- setit, seu, (ut appellant) dulcaria, aut quid aliud præstiterit: quorum om- nium tenores, causas, & effectus ha- bemus præsentibus pro expressis, qui- buscumq[ue] illa concepta sint formulis; non irritantibus, & aliis decretis robo- rata, volentes ea omnia vires, & effec- tum de cætero non habere. Præcipi- sum igitur & interdicimus omnibus Episcopis, Capitulis, Collegijs & per- sonis, ad quos id pertinet, ne posthac fructus, aut distributiones hujusmodi, nec proorsus ullam eorum partem reti- neant, neve ipsorum cessionem, vel re- nuntiationem, aut deliciaria, vel alia quomodo cumque petant, vel exigant, aut quemquam sive ordinaria, sive A- postolica auctoritate provisum, ad præstandam hujusmodi juramentum inducant, aut illi prædicta non facient possessionem impediunt, aut remoren- tur: Quicunque contrafecerint, si Ec- clesiarum Artifices, tam d[omi]n[u]s à Ponti- ficalis officii exercitio sint suspensi, donec satisfactio prævia illis per Se- dem Apostolicam suspensio relaxetur: Capitula verò & Collegia quæcumque Ecclesiastico subjaceant interdicto, ac singulares personæ in excommunica- tionis sententiam incurvant, à qua, nisi in mortis, articulo constituti, ab alio, quam à Roman. Pontifice absolu- tis beneficium nequeant obtinere. Decernentes hujusmodi præstata ju- ramenta non tenere, nec quemquam illis obligari, quinimo jurantes in hu- jusmodi censuram incidere, necnon irritum & inane quidquid secus super his, per quoscumque scienter, vel igno- ranter contigerit attentari. Et nihilo minus statuimus, ut ubicunque hujus- modi fructus & distributiones fabri- cæ, vel sacristia aut alterius p[ro]ij loci usi- bus ultra se mestre tempus reperiuntur concessi horum duntaxat dimidia pars ipsi sacristia, vel fabricæ, aut p[ro]io loco deinceps tribuatur, alteram verò bene- ficiati prædicti integrè percipient. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscumque &c. Decreto prædictæ Synodi, ac etiā constitutione fel. recor- Joannis Papæ XXII. quæ incipit sus- cepti,

cepti. & aliis iuribus hac de re disponentibus, nihilominus alias in suo rebore duraturis. Cæterum per prædicta non intendimus illis præjudicare Capitulis, Collegiis, mensis, aut personis, fructus, distributiones, inter vacacionem beneficiorum, & eorum collationem, sive possessionis apprehensionem provenientes, ex statuto, consuetudine, vel privilegio hujusmodi percipientibus, vel retinentibus, quomodo ipsi illos interim, ut antea, exigere valent & habere. Postremo volumus, ut præsentium exempla etiam impressa &c. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ revocationis, abolitionis, & voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MD.LXX. pridie Kal. Julii. Pontificatus nostri anno quinto.

Cæl. Glorierius.

H. Chrys.

Prohibitio, ne in publicis concionibus disputetur de Conceptione B. Mariae Virginis, neque de ea vulgari sermone scribatur; innovando constitutio-
nem Sixti IV. & decretum
Concilii Tridentini:

XXIII.

Part. 3. alleg. 50. n. 109.

PIUS Episcopus, servus servorum
Dei, ad perpetuam rei me-
moriam.

Super Speculam Domini, viribus
licet exiguis, constituti, Prophetæ
sollicitudinem imitantes, die noctuque
ad diversos Ecclesiæ status nostre
mentis æciam intendimus studiose pro-
videntes, ut communi Domino in
omnibus gradibus fideliter serviatur,
ac illis maximè, quibus digniora mini-
steria divini spiritus favore creditæ
sunt: inter quos divini verbi prædicatores
adnumerandos esse nemo dubi-
tare poterit, qui eorum munus ab ipso
Domino consecratum, Apostolis pre-
cipue injunctum fuisse animadverte-
ret, qui si adepto gradu dignè fungen-
tur, evangelizantes pacem; an-
nunciantes bona, prædicantes salutem,
non solum vox eorum dulcis, verum &
speciosi pedes viderentur, & fraternæ
salutis uberes fructus referentes, mal-
ram fiduciam haberent in die Domini.
Verum (quod neque sine animi dolore
acepimus, nec referre possumus) qui-
dam diversorum Ordinum Regulares,
Clericique seculares, omissis, quæ di-
vina majestatis gloriam, & sanctissimæ
Dei genitricis, aliorumque divorum
venerationem, atque fidelium pietatem
promovere poterant, quod Apostolus
in quibusdam arguit, languent, circa
questiones & pugnas verborum, qui-
bus oriuntur invidiae & contentiones,

Aa

cære-

cæteraque virorum monstra; potissimum verò, cū de glorijs Virg. Mariæ Conceptione sermo inciderit, tam pertinaciter pro alterutra parte contendunt, ac si de illis dogmatibus esset, quæ corde credere ad justitiam, ore confiteri ad salutem necessarium est. Quibus illud Prophetæ convenire videtur: Dicunt, ait Dominus, cum ego non sum locutus, cum sancta Romana Ecclesia omnium Ecclesiærum Magistra, & doctrinæ disciplinæ, de ea re hac usque non definierit, ne in absque temeritate præjudicare, vel aleterius partis sententiam damnare posset; & quasi desint præclarissima inventricis gratiæ merita, que nec Angelica quidem lingua satis dignè referri possunt: & cum ex illo uberrimo fonte, puto que aquarum viventium, non possint saluberrimas haurire aquas, quibus fidelis populus magna cum utilitate, atque dulcedine reficeretur, ad dissipatas cisternas accurrunt, stultas tñlicet, & sine disciplina quæstiones, que ignorantiles, & quas nec frequens multitudo intelligere, nec virti sapientes, qui capiunt, utiliter percipere valēt; præsertim quoniam, ut experimento didicimus, ipsorum concionatorum, qui ad quæstiones hujusmodi propoundendas, facilius erumpere solent, major numerus materia difficultatem prorsus ignorantes, neque intelligentes loquuntur, aut de quibus affirmant, simplicium animos indiscretæ devotionis obtentu, vel potius loquacitatis, & ostentationis effectu, ad tumultus, & si-

multates, concitant, quos tumultuantes, atque dissidentes componere, sedateque potius oportebat: cumq; parvulis in Christo lac infundere, provectis solidum cibum apponere deberent, dum in hujusmodi controversiis indeterminatis versantur, omnibus ubera proferunt arenæ, quod non absque maledictionis nota legimus in Prophætia. Nos igitur, qui prædecessorum nostrorum saluberrima decreta pro viribus salva esse cupimus, potissimum illa quæ à Sacrosancta Synodo Trident. denuo sunt confirmata, liberaam cuique facultatem relinquentes opinandi hujus controversiæ quamlibet partem, prout vel magis pium, vel magis probabilem esse judicaverit, prædictorum concionatorum, aliorumque contentioni, & temeritatì populorumque scandalis occurtere studentes, Motu proprio, non ad aliqujus nobis super hoc oblatæ portionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, statutum fel. record. Xisti IV. prædecessoris nostri, super eare, quod à præfata Synodo innovatum est (illud præsentibus, ac si de verbo ad verbum esset insertum, pro plenè & sufficienter espresso, & inserto habentes) Apostolica auctoritate tenore præsentium confirmamus, & approbamus, atque ut deinceps efficacius à cunctis observetur perpetuū statuimus & ordinamus, ac per Apostolica scripta mandamus, quatenus nemo cujuscunque ordinis, gradus, condit.

cōditionis vel dignitatis existat, in popularibus concionibus, vel ubique promiscua virorum & mulierum multitudine convenire solet, de his controversia ultra parte disputare rationibus, vel doctorum auctoritate, assertendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, aut impugnando, vel de hac ipsa quæstione, cuiusvis pietatis, aut necessitatis praetextu, vulgariter sermone scribere, vel dicere presumat. Qui contrafecerit, suspensionis pœnam à divinis absque nova declaratione, ipso facto incurrat, si modò fuerit in sacris constitutus, & quocunque præterea gradu sive dignitate, vel administratione fungatur, illis omnibus & ipso jure privatus, & ad eadem, vel similia munera obtinenda, vel obeunda perpetuæ inhabilitatis censuræ ipso etiam facto sit obnoxius, super quibus nisi à Romano Pontifice pro tempore existente dispensari, sive absolviri non possit: & nihilominus aliis pœnis, si opus fuerit, à proprio Praelato pro delicti mensuta infligendis subjiciatur; prout subjicimus. Ceterum quam diu per Apostolicam Sedem altera pars definita non fuerit, oppositaque sententia condemnata, liceat viris doctis in publicis Academias disputationibus, sive Generali, aut Provincialium Capitulo rum, vel ubi alijs intersunt, qui rem capere possunt, nec scandali ulla subest occasio, de ista quæstione discere, & argumentis utramlibet pac-

tem vel afferere, vel impugnare, dum tamen neutra veluti erronea præjudicetur, serventurque illa omnia, quæ à dicto Xisto prædecessore nostro statuta sunt, quorum singula, ut præfertur, etiam quantum ad alias pœnas, duximus innovada, & innovamus, per præsentes. Ut autem hæc nostra constitudo, & præmissa omnia ad eorum omnium, quorum interest, notitiam, congruentius pervenire posint, in virtute sanctæ obedientiae, & sub pœna suspensionis ab ingressu Ecclesiæ, etiam eo ipso incurrienda, si in his, quæ mandamus, exequendis se negligentes exhibuerint, præcipimus & mandamus omnibus & singulis locorum Ordinariis, ac eorum Vicariis, Suffraganeis, & Officialibus quibuscumque, & alijs singulis, ad quos quomodolibet spectat & pertinet, quatenus hujusmodi nostram constitutionem singulis suæ Diœcesis vel districtus Prædicatoribus & alijs, quibus expedire judicaverint, opportunè insinuant & publicent, ac insinuari, & publicari faciant. Et ne quis in posterum quoquo modo ignorantiam de præmissis possit prætendere, aut se contra præmissa valeat excusare, volumus & mandamus, quod præsentes litteræ in Basilicarum Sancti Joannis Lateranensis, ac Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicae valvis, ac in acie Campi Flo- ræ de urbe de more publicentur, & affigantur &c. quæ publicatio ita o-

Aa 2.

mnes,

gnes, ad quos spectat, afficit, & arcer, ac si illis personaliter intimatae fuissent. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis indultis, & litteris Apostolicis &c. ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus insuper & decernimus, quod præsentes vim perpetuæ, & irrefragabilis constitutionis obtineant, & quod illarum transsumbris etiam impressis &c. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, statuti, ordinationis, mandati, subjectionis, innovationis, præcepti, voluntatis & decreti infringere, vel ei auctu temerario contrarie. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominice M.D.LXX. Kalend. Decemb. Pontificatus nostri anno quinto.

Cæs. Glorierius.

Quod Regulares cujuscumque Ordinis, etiam Mendicantes, Lectores, aut in Theologia graduati, non possint secularium Confessiones audire, nisi fuerint ab Ordinariis approbati.

XXIV.

Part. 3. allegat. 25.

PIUS Episcopus, seruum servorum
Dei, ad perpetuam res memoriā.

Romanī Pontificis providentia cito cumspecta, nonnunquam gesta per eum, rationabilibus & honestis suadentibus causis moderatur, & commutat in melius, prout in Domino conspicit salubriter expedire. Nuper siquidem quasdam declarationes, & moderationes circa nonnulla Concilii Trid. decreta, Regulares personas Ordinum Mendicantium, eorumque instituta concernentia edidimus, & promulgavimus: & quia, uti accepimus, illarum vigore sacerdotes Regulares prædictorum Ordinum, quandoque minus idonei, & inhabiles Confessionibus secularium audiendi ab eorum Superioribus præpositi, absque aliqua Episcoporum, sed sola Magistri Ordinis Generalis, aut Provincialium ministrorum approbatione admittuntur. Nos super his pro debito pastoralis officii, prout tenemur, salubriter providere volentes, tenore præsentium, hac nostra constitutione perpetua facimus, decernimus & declaramus, decretum Conc. Trid. de approbatione Regularium audiendi Confessionibus secularium præpositorum, ab Episcopis facienda, observari debere etiam in omnibus Regularibus quorumvis Ordinum, etiam mendicantium, etiam sub Regulari disciplina viventibus, etiam si sint Lectores, aut in Theologia, etiam desuperiorum suorum licentia, graduati, vel promoti, vel a suis Magistris Generalibus, vel Provincialibus ministris secularium Confessionibus audiendi expositi. Volumus tamen, eos qui semel

semel ab Episcopo in civitate & die, tesi suis prævio examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinari. Ab Episcopo autem successore pro majori conscientiæ sua quiete examinari de novo poterunt. Inhibentes quibuscumque Regularibus quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, ut præfertur, ne vigore deputationis & approbationis, ab eisdem Magistris, & ministris Provinciaibus, etiam quod illarum occasione Ordinariis hucusque tolerati fuerint, absque speciali in posterum licentia, & approbatione ab Ordinariis obtinenda, secularium Confessiones augere præsumant: Decernentes irritum & inane, si secus super his à quo quam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac nostris litteris prædictis, & alys postea quibus cunque Regularibus concessis, & forsitan extensis quas quo ad ea quæ præsentibus aduersantur, & contrariantur penitus & omnino reuocamus cassamus, & irritamus &c. priuilegys quoq; indulxit & litteris Apostolicis, etiam Mari magno seu Bulla aurea, aut alijs muncupatis &c. illis alijs in suo robore permanfuris, hac vice duntaxat specialiter & expressè derogamus, contrariis quibuscumque. Ut autem præsentes litteræ &c. Verūm quia difficile foret &c. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ sanctionis, secreti, declarationis, inhibitionis, re-

vocationis, cassationis, irritationis, statuti, derogationis & voluntatis infringere, vel ei ausa temerario contrarie. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M.D.LXXI. octavo Idus Augusti, Pontif. nostri anno sexto.

Forma expediendi litteras Apost. monitariales de excommunicandis his, qui bona deperdita, vel subtracta restituere, aut revelare recusant.

XXV.

Part. 3. allegat. 96.

SAntissimus in Christo Pater & D.N. D. Pius divina providentia Papa V. volens super expeditione mandatorum quæ fuit in forma significavit, pro rerum subtractionum, aut deperditarum restituzione, seu illarum, & illas subtrahentium revelatione modum & formam statuere (manente in aliis reformatione officii Correctoris contradictarum à sanctitate sua edita) præsenti, quod perpetuo observari vult scripto, ordinat, ut mandata pro restituzione, seu revelatione hujusmodi dentur (modò super illis supplicationes in præsencia suæ Sanctitatis signatae fuerint) ad eorum duntaxat instantiam, quorum civiliter interest. Quæ supplicationes rem ipsam de qua agi-

Acta 3

xxv

sur, reique valorem nominatum & specificè exprimant, nisi forte sint pro Ecclesiis, locis piis, Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, aut universalibus successoribus, quos verisimile est certain eorum notitiam non habere, tunc etenim hac ipsa personarum qualitate expressa, ita demum fieri poterit quædam in genere designatio rerum, si designatio neque nimis vaga, & incerta, atque adeo inventimilis sit, & tamen ostendit res ipsas (id quod præcipue in omnibus attendendum est) minimè vulgares existere. Committantur autem Episcopo Ordinario loci, vel ejus Vicario in Spiritualibus generali sub hac forma verborum, quæ est ex Conc. Trident. videlicet : Si causa diligenter & magna maturitate per ipsum examinata pro rei, loci, temporis & personæ qualitatibus sibi pro sua conscientia videbitur expedire. Decernentes irritum &c. Placet, publicetur, & desribatur. M. Publicata 27. mensis Junii 1570.

Jurisdictio Episcoporum visitandi Parochiales Ecclesias Fratrum Militum S. Joannis Hierosolymitani, quoad animarum curam, & Sacramentorum administrationem.

XXVI.

Part. 3, allegat. 74.

PIUS Episcopus, Papa V. ad perpetuam rei memoriam.

Xposcit pastoralis officii debitum, cui disponente Domino presidemus; ut ad ea sollicitè intendamus, per quæ discordiarum & litium ac controversiarum quarumlibet materia tollatur. Sanè cùm nonnulli ex venerabilibus fratribus Episcopis, dilectos filios Magistrum, Ballivos, Castellanum Empostæ, Piores, Donatos, Capellanos, Fratres, Milites, & alias quæcunque personas Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani ratione Ecclesiarum curam animarum habentium, illarumque Reætores, & Ministros ad ipsum Magistrum spectantium, & pertinentium, juxta tenorem Sacri oecumenici Concilii Trid. visitare; dictus vero Magister & aliiprædicti, iplos, illorumque Ecclesias, Capellanos, & Ministros dictis decretis minimè comprehendendi, sed ab illis exemptos esse prætenderent, materia questionis orta. Nos igitur eorum paci & quieti consulere volentes, omnes lites & controyerrias hujusmoditam in Romana Curia, quām alibi coram quibuscunque judicibus in quacunque instantia pendentes, illarumque status, & merita pro sufficienter expressis habentes ad nos avocantes eas cassamus, extinguitur, & super illis perpetuum silentium imponimus, ac omnes dictæ Militæ personas censuris harum controversiarum occasione contra eas per quoscunque latis & incursis absolvimus. Et ne in futurum aliqua amplius controversia oriri possit, decernimus, declaramus, statuimus omnes & singulos locorum Episcopos

scopos & alios superiores tanquam Sedis Apost. delegatos, omnes & quas-cunque Parochiales Ecclesias, ceteraque beneficia Ecclesiastica suarum Civitatum, & Diocesum quibus animarum cura immittet, ad dictam Religionem, ejusque Milites, Capellanos, Ministros, Rectores quomodo libet pertinentia, etiam quod in eis Episcopalem, & temporalem jurisdictionem Religio, & Milites praedicti haberent, eorumque Ecclesias, Rectores, Vicarios; & Ministros quoque (in his tamen duntaxat, quae animarum curam illiusque exercitium & Sacramentorum administrationem respiciunt) visitare, omniesque actus visitationem concernentes exercere posse, & debe-re, ac Rectores, ceterosque hujusmodi Ministros curam animarum exer-centes minus idoneos repertos, siquidem ad mutum amovibiles sint, statim amovere, sin vero titulares sint illicet suspendere, ac superiores eorum monere, ut intra aliquem brevem terminum in locum amotorum, subrogent alios idoneos, prius tamen per ipsos Episcopos & alios superiores examinatos & approbatos: titularibus vero suspensis deputent alios idoneos pariter examinatos, & approbatos, ut supra in coadjutores, seu Vicarios juxta decretum Concilii sess 21. c. 6. Inter ea vero dum haec subrogatio, tunc deputatio fiat, ipsi Episcopi & alii superiores pro necessitate cura animarum provideant arbitrio suo, quod si superiores dictorum Rectorum, & Ministrorum iacta tempus praefixum

non subrogaverint aut deputavetint, ut supra, tunc dicto termino elapsi ipsi Episcopi & alii superiores alios prævio examine juxta ejusdem Concilii formam idoneos repertos in locum amotorum subrogent. Titularibus vero suspensis coadjutores deputent juxta dictum c. 6. sess 21. qui tamen in dictis Parochialibus perinde inserviant, ac si subrogati aut deputati ab ipsis Superioribus Religionis, & Militum predictorum fuissent. Volumus autem quod Episcopi, & alii Superiores prædicti visitationem hujusmodi, & prædicta omnia solum tanquam delegati Apost. Sedis, gratis & absque ullis dictæ Religionis Rectorum & Ministrorum impensa, & onere faciant, in collatione item Ordinum, nec non consecratione Ecclesiarum & sacerdotum vasorum, ac benedictionibus, & aliis actibus spiritualitatem concorrentibus ac institutione presentatorum ab eisdem Militibus ad beneficia, aut approbationes, seu confirmationes, quas ab eisdem fieri harum præsentium vigore contigerit, gratis omnia faciant, & diligenter attendant, ut nullos admittant, qui qualitates à Concilio requisitas non habeant, ac prævio examine juxta ejusdem Concilii decreta idonei non existant. Nolumus autem Episc. & alios superiores locorum supra scripta facultate visitandi uiri, qui cum eadem Religione & Militibus super jurisdictione Episcopali in locis visitandis coram quibuscunque judicibus litigant, nisi ipsi Episcopi, & alii Superiores in qua possessione anti-

qua

Part. 3. allegat. 76. n. 57.

PIUS Papa V. ad perpetuam rei
memoriam.

qua exercitiis jurisdictionis hujusmodi existerent, salvo tunc jure utriusque illæso in petitorio, sed quod Episcopi, & alii Superiores viciniores jus aliquod in jurisdictione hujusmodi non habentes, nullumq; interesse pro-sus prætendentes, facultate prædicta uantur. Nolumus item per præsentes ullum afferri præjudicium juri visitandi dictas Parochiales Ecclesias, & aliabeneficia curam animarum habeantia, quod antea Religioni & Militibus prædictis coepit. Inhibemusque expresse dictis Episcopis & aliis Superioribus, ne hac visitandi facultate eis per præsentes concessa alio utantur modo quam præscripto. Cum claus. sublato, & derogatoriis &c. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die 12. Septembbris, 1571. Pontif. nostri Anno sexto.

Ordinariis locorum injungitur ut Confraternitates doctrinae Christianæ ad pueros, aliosque divina legis expertes bonis moribus, sanaque doctrina instruendum, instituant, cum elongatione Indulgenciarum tam pro Confraternitatibus, quam per eos instruendis à Pontifice concessa.

EX debito Pastoralis officii nobis meritis licet imparibus ex alto commissi ad ea libenter intendimus, per quæ divinus cultus, fideliumque devotio ubique suscipiat incrementum ac ipsos fidèles ad id Indulgencias & remissionibus invitamus, ut Christi fideles ipsi temporalia quæ egerint consequi valeant præmia felicitatis æternæ. Nos igitur attendentes quod infantes & pueri bonis moribus & exercitiis educati, quasi semper vitam pudicam, honestam, & exemplarem, ac aliquando sanctam agunt, è contrario autem qui parentum carentia, seu paupertate, aut incuria, vel ignorancia non sic educati persæpe ducuntur in exitium, & quod peius est, secum ducunt plures in invertitum, unde si diligenter educati, & in doctrina Christiana instruti fuerint à vitiis & multis aliis erroribus retrahentur. Considerantes etiam prout ex fide dignis relationibus intelleximus, quod nonnulli approbatæ virtutæ Christi fideles charitate omnium supremæ virtute circâ hoc tam piuum tamque Reipub. saluberrimum opus accersiti in singulis festivitatibus & Dominicis diebus in diversis Ecclesiis, & locis hoc opus sanctissimum amplexi sunt, & ibi eosdem infantes, & pueros ac alias miserabiles personas Christia-

Christianæ veritatis ignarus congregati faciunt, & eos bonis moribus, & sana doctrina instruunt, ac diligenter in via mandatorum Domini dirigitur, ex quo salutiferi fructus hactenus provenerunt, & indies magis auxiliante Domino speramus. Et quod si ad opus sanctissimum ubique locorum exercendum praefatos Christi fideles paternis favoribus, & Indulgentiarum muneribus invitaremus, procul dubio non solum eorundem infantium, & puerorum, ac personarum aliarum saluti consuleretur, verum etiam devotio Christi fidelium omnium ad præfatum opus amplectendū multò magis augeretur. Cupientes igitur tam pio, tamque laudabili operi viribus totis favere, & animas lucrifacere Creatori, & certa nostra scientia universos & singulos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, ceterosque Ecclesiastum Prælatos, & locorum quorumcunque Ordinarios ubilibet constitutos præsentes & futuros rogamus, & hortamur attente, eis ac eorum in spiritualibus & temporalibus Vicarijs, seu Officialibus generalibus per Apostolica scripta mandantes, quatenus hoc opus sanctissimum toro pectori amplectentes aliquas Ecclesiæ in his Civitatibus & Diœcesisbus respectivè, seu loca honesta, & quibus præfati infantes & pueri ad audiendum doctrinam Christianam convenire possint, deputent, & viros ad id idoneos vita & moribus approbatos, qui diebus saltem Dominicis eosdem infantes & pueros, aca-

lias personas Divinæ legis expertes in articulis Fidei, & præceptis Sanctæ Matris Ecclesiæ instruant, & confirmant, & eligant, atque tot Societas, seu Confraternitates quot ad hoc tam sanctissimum opus exercendum eis opportunæ videbuntur inibi auctoritate nostrâ erigant, & instituant. Nos enim, ut promptius, ac alacrius ad hanc curam subeundam omnes Christi fideles alliciantur, & eo libenter curam ipsam suscipiant, quo ex hoc dono cœlestis gratiæ conspexerint se uberioris respectos; de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus & singulis utriusque sexus Christi fidelibus verè pœnitentibus, & confessis, seu statutis à jure temporibus firmum confitendi propositum habentibus, qui in aliqua dictarum Societatum seu Confraternitatum vilibet constitutarum intrauerint & adscripti fuerint, illis videlicet, tam, qui alios docuerint, quam qui ab alijs in articulis Fidei, & præceptis Ecclesiæ hujusmodi instruti fuerint, quotiescumque in præfato sanctissimo exercitio se occupaverint, quadraginta dies, de injunctis eis pœnitentijs auctoritate Apost. tenore præsentium misericorditer in Domino relaxamus, præsentibus perpetuis futuris temporibus valitutis. *Etabetur Fides transumpsis.* Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die 6. Octobris. 1571.

Pontif. nostri anno

sesto

Bb

Reductio